

KÖPRÜ Projesi

SIVAS MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

FASİKÜL 6

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası

Köprü Projesi Youtube Kanalı

► DEĞERLENDİRME TESTİ 1

1. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin bazı maddeleri;

- Lozan'da oluşturulmuş olan Boğazlar Komisyonu kaldırılmış, yetkileri Türkiye'ye devredilmiştir.
- Türkiye'nin Boğazları silahlandırması kabul edilmiştir.
- Boğazların ticaret gemilerine açık olması kabul edilirken savaş gemileri için bazı sınırlamalar getirilmiştir.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin verilen maddelerine göre;

- Türkiye'nin güvenliği artmıştır.
- Lozan Antlaşmasında Türkiye'nin egemenlik haklarını sınırlayan bazı hükümler kalkmıştır.
- Türkiye'nin uluslararası ilişkilerdeki saygınlığı artmıştır.

Yukarıda ki yorumlardan hangilerini yapmamız doğru olur?

A) I ve II	B) II ve III
C) I ve III	D) I-II ve III

2. Atatürk, Türkiye'nin komşuları ile birlikte geçmişin kötü anılarını unutarak barış içinde yaşamasını, dış siyasetin temellerinden biri saymıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin aşağıdaki faaliyetlerinden hangisi, Atatürk'ün bu politikası doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- Balkan Antantı'nın yapılması
- Borçlar sorununun çözülmesi
- Musul meselesinin çözülmesi
- Dış borçlar sorununun çözülmesi

3. Atatürk, yeni Türk Devleti'nin dış politikasını; "Yurtta barış! dünyada barış" diyerek özetlemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- Medeni Kanunu'nun kabulü
- Şeyh Sait İsyanı'nın bastırılması
- Çok partili hayata geçiş denemeleri
- Milletler Cemiyeti'ne üye olunması

4. TBMM ile Fransa arasında 20 Ekim 1921 tarihinde imzalanan Ankara Antlaşması'na göre Hatay, Fransa mandası altındaki Suriye sınırları içinde kalmıştı. Fransa, Avrupa'da yaşanan Alman tehlikesi üzerine 1936'da Suriye'deki manda yönetimine son verdi ve Hatay'ı Suriye'ye bıraktı. Bu gelişme Türkiye'de Hatay Türkleri konusunda büyük bir endişe yarattı. Türkiye, Fransa'nın bu kararına karşı çıktı ve Hatay'ın bağımsız olması gerektiğini savundu.

Verilen metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisini yapmamız doğru olmaz?

- Ankara Anlaşması ile Hatay elimizden çıkmıştır.
- Dünyadaki gelişmeler Fransa'nın kararlarını değiştirmiştir.
- Suriye Hatay'ı topraklarına katmak istemektedir.
- Türkiye Hatay'ın bağımsız olmasını savunmuştur.

5. Atatürk, hasta yatağında "... Bu milli meselemizin dostça tedbirlerle müspet neticeye ulaştırılmasından dolayı duyulan sevinç yerindedir." demiştir.

Atatürk bu sözü aşağıdaki gelişmelerin hangisi için söylemiş olabilir?

- A) Milletler Cemiyeti'ne girilmesi
- B) Hatay'da bağımsız bir devletin kurulması
- C) Sadabat Paktı'nın imzalanması
- D) Dış borçlar sorununun çözülmesi

6. **Atatürk dış politikada,**

- I. Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma
- II. Milli Menfaatleri Esas Alma
- III. Yurtta ve Dünyada Barışı Koruma

İlkelerini esas almıştır.

Bu ilkelerden hangisi ya da hangileri, Atatürk'ün yayılmacı politikalara karşı olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

7. Lozan Antlaşması'nda boğazların Türkiye'nin egemenliğine bırakılmasına karşı çıkan Avrupalı devletler, 1936 yılında Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde bu tutumlarından vazgeçerek boğazlarda Türkiye'nin egemen olmasını benimsemişlerdir.

Avrupa devletlerinin Boğazların yönetimi konusunda fikir değiştirmelerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Almanya ve İtalya'nın yayılmacı tutumu
- B) Türkiye'nin barışçı bir politika izlemesi
- C) Türkiye'de yenilik hareketlerinin tepkiyle karşılanması
- D) Türkiye'nin dış borçlarını ödemekte zorlanması

8. **Aşağıdakilerden hangisi Atatürk dönemindeki dış sorunlardan biri değildir?**

- A) Musul Sorunu
- B) Hatay Sorunu
- C) Nüfus Mübadelesi
- D) Kıbrıs Sorunu

9. Türkiye, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan 9 Şubat 1934'te "Balkan Antantı"nı imzalamışlardır. Arnavutluk, İtalya'nın etkisi altında olduğundan; Bulgaristan ise, Makedonya konusunda Yunanistan ve Yugoslavya ile anlaşmazlık içinde olduğundan antanta katılmamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Barış görüşmelerine katılan devletler, uluslar arası dengeleri gözetmişlerdir.
- B) Antanta katılan devletler arasında siyasi sorunlar çözüme kavuşmuştur.
- C) Balkan Antantı Türkiye'nin uluslararası saygınlığını zedelemiştir.
- D) Bulgaristan, Balkan Antantı'nın imzalanmasını desteklemiştir.

10. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Türkiye'nin kendi güvenliğini garanti altına alma yönünde yaptığı çalışmalardan değildir?**

- A) Balkan Antantı'nın imzalanması
- B) Sadabat Paktı'nın imzalanması
- C) Kadınlara Seçme Hakkının Verilmesi
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

11. I. Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
II. Musul Sorunu'nun çözümü
III. Hatay Sorunu'nun çözümü

Yukarıdaki gelişmelerden hangisi ya da hangileri devletler arasında ki sorunları hukuka dayalı olarak barışçı yollardan çözümlemeye örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I, II ve III

12. Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden hangisi, Türkiye'nin uluslararası topluluklarla iyi ilişkiler kurmak istemesini desteklemektedir?

- A) Bağımsızlık benim karakterimdir.
B) Yurtta sulh cihanda sulh.
C) Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur!
D) Ne mutlu Türküm diyene!

13. Türkiye ile İngiltere arasında Musul sorunuyla ilgili görüşmeler 1924 yılında başladı. Karşılıklı görüşmelerden bir sonuç alınamayınca konu İngilizler tarafından Milletler Cemiyeti'ne götürüldü. Bu arada İngilizler, Türkiye - Irak sınırında bazı karışıklıklar çıkararak Şeyh Sait İsyanı'nın çıkmasında etkili oldular.

Bu bilgilere göre Şeyh Sait İsyanı'nı İngiltere'nin desteklemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'de yapılan yeniliklerin önüne geçmek
B) Komşu ülkeler ile Türkiye'nin arasını bozmak
C) Musul sorununu kendi çıkarları doğrultusunda çözümlemek
D) Türkiye'yi uluslar arası alanda zor durumda bırakmak

14. Lozan Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nden kalan borçların paylaşılması ve ödenmesi kararlaştırılmıştı ancak alacaklılar arasında en fazla alacağı olan Fransa sorun çıkardı. Fransa, borçların altın olarak ödenmesini istediye de Türkiye borçların kağıt para ve Fransız frangı olarak ödenmesini kabul ettirdi. Böylece sorun barışçı yollarla çözüme kavuşturuldu.

Verilen metne göre aşağıda ki yorumlardan hangisini yapmamız doğru olmaz?

- A) Osmanlı Devleti'nden kalan dış borçlar cumhuriyet döneminde sorun oluşturmuştur.
B) Osmanlı Devleti'nden kalan borçların ödene-meyeceği söylenmiştir.
C) Türkiye'nin kararlı tutumu sonucu Fransa geri adım atmıştır.
D) Lozan Antlaşması'nda çözölen bir konu daha sonra sorun oluşturmuştur.

15. Türk dış politikası ilkelerinin bazıları tabloda verilmiştir.

Gerçekçilik	Atatürk'ün dış politikası hayalci değildir. Gerçekleşmesi imkânsız fikirlere göre hareket etmez ve daima gerçekçi politikalara dayanır.
Mütekabiliyet (Karşılıklılık)	Bir devletin diğer devletin vatandaşlarına, mahkeme kararlarına veya herhangi bir davranış biçimine gösterdiği tutumuna karşılık, diğer devletin de aynı biçimde davranmasına denir.
?	Atatürk, Türkiye'nin izleyeceği milli dış politikayı belirlerken öncelikli olarak ülkemizin milli yararlarını ön planda tutmuştur.

Tabloda verilen bilgilere göre ? olan yere aşağıdaki dış politika ilkelerinden hangisi gelmelidir?

- A) Milli Menfaatleri Esas Alma
B) Akılcılık
C) Tam Bağımsızlık
D) Gerçekçilik

► DEĞERLENDİRME TESTİ 2

1. Boğazlardaki tam egemenliğimiz Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile sağlanmıştır. Boğazların güvenliği-nin sağlanması da Türkiye'ye verilmiştir.

Buna göre Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili,

- I. Türkiye'nin boğazlar üzerindeki etkinliğini artırmıştır.
- II. İstanbul'un ve boğazların güvenliği tehlikeye açık hale gelmiştir.
- III. Boğazlardan elde edilen ekonomik gelir azalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

2. I. Dünya Savaşı'ndan sonra uluslararası sorunları görüşmek üzere Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

Milletler Cemiyeti'nin kurulması aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığını gösterir?

- A) Kontrollü savaşların yapılmasını sağlamak.
- B) İttifak grubunda yer alan devletlerin yeniden güç kazanmasını sağlamak
- C) Devletler arasında gizli ittifaklar kurulmasını sağlamak.
- D) Devletler arası sorunların barış yoluyla çözülmesini sağlamak.

3. Mustafa Kemal, Milli Mücadele'ye liderlik etmiş, bağımsız, ulusal egemenliğe dayalı yeni bir devletin kurulmasını sağlamıştır.

Yeni Türk devletinin izlediği dış politikanın temel esası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorunların tamamını Milletler Cemiyetinin isteklerine göre belirlemek.
- B) Akdeniz ticaretinde üstün durumda olmak.
- C) Milli sınırlar içinde bağımsız yaşamak
- D) Sınırlarını başka devletlerin isteklerine göre belirlemek.

4. "Türkiye Cumhuriyeti'nde tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı hale getirilmiştir. Tüm okulların denetiminin Türk müfettişler tarafından yapılması kararlaştırılmıştır."

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki sorunlardan hangisi çözülmeye çalışılmıştır?

- A) Yabancı okullar
- B) Medreselerin kapatılması
- C) Üniversiteler Kanunu
- D) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

5. Türkiye'de Atatürk döneminde dış politikada yaşanan gelişmelerden bazıları şunlardır;

Buna göre Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili,

- I. 1932'de Milletler Cemiyeti'ne üye olmuştur.
- II. 1934'te Balkan Antantı'nın kurulmasını sağlamıştır.
- III. 1937'de Sadabad Paktı'nın kurulmasına öncülük yapmıştır.
- IV. 1936'da Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile boğazların yönetimini üstlenmiştir.

Yukarıda verilen öncüllerden hangileri bölgesel barışı sağlamak amacıyla yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

6. II. Dünya Savaşı öncesinde Fransa, Suriye'de yayılmacılığına son vermiş ve Suriye'de elde ettiği topraklardan çekilmiştir.

Fransa'nın bu kararı, aşağıdakilerden hangisinin çözümünde etkili olmuştur?

- A) Hatay sorunu
- B) Musul sorunu
- C) Dış borçlar
- D) Nüfus değişimi

7. Türkiye Cumhuriyeti'nin aşağıdaki çalışmalarından hangisi I. Dünya Savaşı'ndan sonra bölge ve dünya barışına katkı sağlamak amacıyla katıldığı oluşumlardan biri değildir?
- A) Balkan Antantı'na üye olması
B) Birleşmiş Milletler Teşkilatı'na üye olması
C) Milletler Cemiyeti'ne katılması
D) Sadabad Paketi'ne üye olması
8. Atatürk'ün dış politikasının temeli, milli sınırlarımızın içinde, bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti'dir.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün milli dış politika ilkelerinden değildir?
- A) Türkiye'nin milli çıkarlarını esas almak
B) Her zaman tam bağımsız olmak
C) Türkçe'yi resmi dil ilan etmek
D) Milli sınırlarımız içinde kalmak
9. Aşağıdakilerden hangisi Balkan Antantı'nın kuruluş amaçlarından biri değildir?
- A) Almanya'nın saldırgan politikaları
B) İtalya'nın saldırgan politikası
C) Balkan devletleri ile olan sınırlarımızı güvence altına almak
D) Irak ve İran sınırlarımızı güvence altına almak
10. Türkiye'nin Balkan ülkeleriyle Balkan Antantı'nı Orta Doğu ülkeleriyle Sadabat Paketi'ni kurması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?
- A) Bölge ve dünya barışına katkıda bulunmak istediğinin
B) Petrol ihraç eden ülkelerle daha iyi ilişkiler kurmak istediğinin
C) Ekonomik gelirlerini artırmak istediğinin
D) Devletler arasında bloklaşma kurmak istediğinin
11. Mustafa Kemal Atatürk'ün: " Kırk asırlık Türk Yurdu düşman elinde esir kalmaz. Günü gelecek siz de kurtulacaksınız." Hatay ile ilgili bu görüşleri onun hangi kişilik özelliğini gösterir?
- A) Ümitsizliğe yer vermemesini
B) İleri görüşlülüğünü
C) İdealistliğinin
D) Yenilikçiliğinin
12. II. Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimali nedeni ile birçok sorun çözüme kavuşmuştur.
- Aşağıdaki verilen olaylardan hangisi bu görüşü desteklememektedir?
- A) Hatay'ın ana vatana katılması
B) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
C) Sadabad Paketi
D) Halifeliğin kaldırılması

13. İtalya'nın 1935'te Habeşistan'a saldırması, Orta-doğu'da güvenliği tehlikeye düşürmüştü. Bu durum karşısında Türkiye ülke ve bölge güvenliğinin sağlanması için bölge ülkeleriyle iş birliğini geliştirmeye çalıştı. Balkan Antantı ile batı sınırını güvence altına alan Türkiye aynı amacı doğu komşularıyla da gerçekleştirmek istedi.

Verilen metne göre aşağıda ki olaylardan hangisinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Balkan Antantı
- B) Sadabat Paketi
- C) Hatay Meselesi
- D) Musul Sorunu

14. Nüfus Mübadelesi; Yunanistan ile Türkiye arasında yaşanan sorundur. Lozan Antlaşması'na göre İstanbul Rumlarıyla Batı Trakya Türkleri hariç diğer Türk ve Rumların yer değiştirmesi kararlaştırılmıştı. Ancak Yunanistan'ın özellikle İstanbul'da daha çok Rum bulundurmak istemesi iki ülke arasında sorun oldu. Daha sonra Türkiye ve Yunanistan arasında yapılan ikili görüşmeler sonucunda, Yunan Başbakanı Venizelos ile Türkiye adına Başbakan İsmet İnönü arasında bir Nüfus Değişim Antlaşması imzalandı ve sorun çözüme kavuşturuldu.

Verilen bilgilere göre aşağıda ki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Lozan Antlaşması'nda çözülen sorun daha sonra yeniden gündeme gelmiştir.
- B) Yunanistan Lozan Antlaşması'nda alınan kararları daha sonra değiştirmek istemiştir.
- C) Yunanistan, İstanbul'u alıp Rumlara vermek istemektedir.
- D) Türkiye ve Yunanistan başbakanları sorunu barışçı yollardan çözüme kavuşturmuştur.

15. Osmanlı'nın verdiği ayrıcalıklardan yararlanan yabancı devletler Osmanlı topraklarında birçok okul açmıştı. Bu okullarda devletin yeterince denetim hakkı yoktu. Bu durum azınlıkların isyan etmeleri, toplum içinde kültür farklılıklarının oluşması gibi bir çok sonucu beraberinde getirmişti. Lozan Barış Antlaşmasında; yabancı okullarla ilgili tek karar sahibinin Türk Hükümeti olduğu kabul edildi. 3 Mart 1924 tarihinde Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun çıkarılmasıyla tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Fransa bu duruma karşı çıkararak konuyu Milletler Cemiyeti'ne taşıdı.

Verilen metne göre Türkiye'nin almış olduğu bu karar Dış Politika İlkelerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Müteakabiliyet (Karşılıklılık)
- B) Gerçekçilik
- C) Akılcılık
- D) Tam Bağımsızlık

► CEVAP ANAHTARLARI

► Etkinlik 1

1	YUNANİSTAN	4	MONTRÖ	7	MİLLETLER CEMİYETİ	10	ADANA-MERSİN
2	İNGİLTERE-ŞEYH SAİT	5	SADABAT PAKTI	8	HATAY		
3	BALKAN ANTANTI	6	KARŞILKLILIK	9	DIŞ BORÇLAR		

► Etkinlik 2

Açıklamalar	Olaylar
1	F
2	C
3	A
4	I
5	H
6	J
7	E
8	B
9	G
10	D

► Etkinlik 3

1	Musul Sorunu	E
2	Balkan Antantı	C
3	Diş Borçlar	A
4	Hatay Sorunu	D
5	Milletler Cemiyeti	B
6	Yabancı Okullar	F
7	Sadabat Pakı	G

► Değerlendirme Testleri

	Test 1	Test 1
1	D	A
2	A	D
3	D	C
4	C	A
5	B	D
6	C	A
7	A	B
8	D	C
9	A	D
10	C	A
11	D	B
12	B	D
13	C	B
14	B	C
15	A	D